

Marian Flis

SKUTKI PRAWNE OBJĘCIA OCHRONĄ GATUNKOWĄ ZWIERZĄT DZIKICH A ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY WYRZĄDZANE PRZEZ TE GATUNKI

Marian Flis, dr inż. – Katedra Zoologii, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa

adres korespondencyjny:
Katedra Zoologii, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa
20-950 Lublin, ul. Akademicka 13
e-mail: marian.flis@up.lublin.pl

THE LEGAL CONSEQUENCES OF WILD ANIMALS PROTECTION AND RESPONSIBILITY FOR DAMAGES MADE BY THESE SPECIES

SUMMARY: Animals' interactions with their living environments manifesting as a spectrum of damages in agriculture, forestry, and fishery management, are a problem that has become more and more significant recently. In a case of animals being under species protection, The State Treasury is responsible for such damages, while commitments have increased during the last several years, which can be contributed to a dynamic growth of some animal's species populations. Data on indemnities indicate that the largest compensations refer to damages made by beavers. At the same time, the responsibility – which is consistent with regulations of obligatory law – differs from responsibilities determined on a basis of general principles. Its scope is narrowed to five wild animal species and enumeratively described range of damage. It is also a form of limited responsibility, because it is not related to lost benefits, instead referring only to real damages. In addition, that form of responsibility also bears the features of objective – but not absolute – one, which is associated with some restrictions of its interception.

KEY WORDS: responsibility for damages, indemnity, animal's species protection

Wstęp

Interakcje zwierząt i środowisk ich bytowania nieodłącznie są związane z negatywnym oddziaływaniem zwierząt na środowisko, co w ujęciu gospodarczym określane jest mianem szkód. Na przełomie ostatnich lat zjawiska te niewątpliwie są potęgowane przez procesy urbanizacji środowiska, anomalie pogodowe i zmiany behawioralne zwierząt dziko żyjących, jak również utrzymujący się trend wzrostowy niektórych gatunków zwierząt¹. Szkody te uzależnione są w głównej mierze od specyfiki gatunków je wyrządzających. Ssaki kopytne oraz dziki wyrządzają głównie szkody w uprawach i płodach rolnych oraz w lasach, z kolei zwierzęta drapieżne w pogłowie zwierząt gospodarskich, a bobry, ze względu na swą wszechstronną działalność, w uprawach i płodach rolnych, jak i gospodarstwie leśnym oraz rybactwie. Za wszelkie szkody wyrządzane przez zwierzęta, zgodnie z naszym prawodawstwem, powinno przysługiwać zadośćuczynienie w postaci odszkodowania. Ogólne zasady odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zwierzęta wynikają wprost z zapisów tej ustawy². Jednak reżim odpowiedzialności wynikający z zapisów kodeksu cywilnego nie znajduje zastosowania w przypadkach niekorzystnego oddziaływania na środowiska zwierząt dzikich żyjących na wolności. Odpowiedzialność za szkody wyrządzane przez nie wynika z innych norm prawnych, a dokładniej z zapisów ustawowych będących przepisami szczególnymi w tym zakresie. Jednocześnie ustawodawca ograniczył niejako zakres odpowiedzialności Skarbu Państwa oraz innych odpowiedzialnych podmiotów do kwestii wskazania gatunków zwierząt, za które ponoszona jest odpowiedzialność, oraz zakresu szkód wyrządzonych przez poszczególne gatunki zwierząt dziko żyjących³.

Celem niniejszej pracy jest analiza wielkości szkód wyrządzanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową w ujęciu kwot wypłacanych odszkodowań, z jednoczesnym uwzględnieniem reżimów odpowiedzialności prawnej i finansowej za tego rodzaju szkody.

¹ M. Flis, *Szkody w uprawach rolniczych w świetle szkodliwego oddziaływania rolnictwa na ekosystemy*, w: *Biotop – Zagrożenia biotopów leśnych*, Uniwersytet Opolski, Opole 2009, s. 123-132.

² Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. 2007 nr 82, poz. 557).

³ Ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. 2005 nr 175, poz. 1462).

1. Ochrona przyrody a szkody wyrządzane przez dzikie zwierzęta

1.1. Odpowiedzialność za szkody wyrządzane przez gatunki objęte ochroną gatunkową

Odpowiedzialność za szkody czynione przez zwierzęta chronione wynika wprost z zapisów ustawy o ochronie przyrody, art. 126⁴. Jednak już sam zapis ustawowy sprawia, iż regulacja ta przebiega niejako dwutorowo. Taka konstrukcja prawna sprawia, że odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje dwie grupy zwierząt. Pierwszą z nich są zwierzęta objęte ochroną gatunkową⁵, a drugą grupę stanowią inne zwierzęta, których status ochronny wynika z faktu, że bytują one na ustawowo wskazanych obszarach chronionych. Zgodnie z naszym prawodawstwem do drugiej grupy zwierząt należą wyłącznie niektóre gatunki zwierząt łownych.

W przypadku pierwszej grupy zwierząt ustawodawca przewidział ograniczony zakres odpowiedzialności za szkody - obejmującej określony charakter szkód wyrządzonych przez pięć gatunków. Dodatkowo na podkreślenie zasługuje fakt, iż obliczone odszkodowanie stanowi wyłącznie rekompensatę za poniesioną szkodę, a tym samym nie obejmuje utraconych korzyści, jakie poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. W przypadku drugiej grupy zwierząt zapisy ustawy o ochronie przyrody odsyłają do ustawy Prawo łowieckie, zawierającej szczegółowe regulacje w zakresie określenia roszczeń przysługujących poszkodowanym z tytułu powstałych szkód.

W przypadku szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową występuje dość wyraźne zróżnicowanie odpowiedzialności za poszczególne rodzaje uszkodzenia (tabela 1).

Tabela 1

Charakterystyka odpowiedzialności za szkody wyrządzane przez dziko żyjące gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową

Gatunek	Charakter szkód						
	w pogłowiu zwierząt gospodarskich	w uprawach rolnych	w płodach rolnych	w gospodarstwie rolnym	w pasiekach	w gospodarstwie leśnym	w gospodarstwie rybackim
Żubr	-	x	x	-	-	x	-
Wilk	x	-	-	-	-	-	-
Ryś	x	-	-	-	-	-	-
Niedźwiedź	x	x	-	-	x	-	-
Bóbr	-	-	-	x	-	x	x

Źródło: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – O ochronie przyrody (Dz. U. 09.92.753).

⁴ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. nr. 09.92, poz. 753).

⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. nr 237, poz. 1419).

Nieco odmiennie przedstawia się sytuacja w przypadku szkód wyrządzonych przez żubry, kiedy to Skarb Państwa przejmuje odpowiedzialność wyłącznie za te powstałe w uprawach rolnych, płodach rolnych oraz w gospodarstwie leśnym. W przypadku drapieżników (wilk, ryś, niedźwiedź) zakres odpowiedzialności jest ograniczony do szkód powstałych w pogłowie zwierząt gospodarskich, z zastrzeżeniem, iż w przypadku niedźwiedzi rozszerzony jest on o szkody w pasiekach. Z kolei gdy sprawcą uszkodzeń są bobry, odpowiedzialność Skarbu Państwa dotyczy szkód powstałych w gospodarstwach rolnych, leśnych i rybackich. Zakres odpowiedzialności za szkody wyrządzane przez żubry ze względu na specyfikę występowania jest z reguły niewielki i ograniczony do arealów bytowania. W przypadku szkód wyrządzonych w pogłowie zwierząt gospodarskich przez drapieżniki najistotniejsze są szkody wyrządzane przez wilki, co wynika głównie z uwarunkowań środowiskowo-liczebnościowych tego gatunku, a problematyka ta nie dotyczy wyłącznie naszego kraju, lecz większości krajów europejskich, gdzie występują stabilne populacje tych drapieżników⁶. Najszerszy zakres odpowiedzialności Skarbu Państwa obejmuje odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez bobry. Wynika to z faktu, iż bobry swoją działalnością - pomimo pozytywnego wpływu, jaki wywierają na środowiska wodno bagienne⁷ - z punktu widzenia gospodarczego wyrządzają szkody w różnych działach gospodarki. Szkody te powstają w sposób bezpośredni poprzez uszkodzanie roślinności rolnej i leśnej, jak również poprzez spiętrzanie poziomu wód w zbiornikach i ciekach wodnych oraz kopanie nor w ich brzegach. Jednocześnie działalność bobrów powoduje szereg szkód, które określić należy jako pośredni efekt ich działalności, a są to w szczególności: zalewanie lub lokalne podtapianie terenów w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz spuszczenie wody ze stawów hodowlanych, niejednokrotnie wraz z narybkiem.

1.2. Szkody wyrządzone przez inne gatunki zwierząt występujące na terenach objętych różnymi formami ochrony

Za szkody wyrządzone przez inne niż chronione gatunki zwierząt bytujące na terenach objętych różnymi formami ochrony odpowiedzialność również sędziowana jest na Skarb Państwa. Jednak w takich przypadkach zapisy ustawy o ochronie przyrody odsyłają do ustawy - Prawo łowieckie. Tego rodzaju norma

⁶ J.C. Blanco, S. Reig, L. Cuesta, *Distribution, status and conservation problems of the wolf *Canis lupus* in Spain*, „Biological Conservation” 1992, Vol. 60(2), p. 73-80; A. Mertens, C. Prombergger, *Economic Aspect of Large Carnivore-Livestock Conflicts in Romania*, „Ursus” 2001, Vol. 12, p. 173-180; V. E. Sidorovich, L. L. Tikhomirova, B. Jędrzejewska, *Wolf *Canis lupus* numbers, diet and damage to livestock in relation to hunting and ungulate abundance in northeastern Belarus during 1990-2000*, „Wildlife Biology” 2003, Vol. 9, p. 103 - 111; M. Flis, *Wilk jako szkodnik*, „Łowiec Polski” 2008, nr 1, (6-9).

⁷ A. Czech, S. Lisle, *Understanding and Solving the Beaver (*Castor fiber* L)-Human-Conflict: An Opportunity to Improve the Environment and Economy of Poland*, „Neue Serie” 2003, Vol. 2, p. 91-98.

prawna determinuje odmienny reżim odpowiedzialności niż w przypadkach szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową. Pomimo że odpowiedzialność za tego rodzaju szkody przejmuje Skarb Państwa, całość procedur związanych z szacowaniem i wypłatą odszkodowań prowadzona jest na podstawie zapisu Prawa łowieckiego. Dodatkowo warto podnieść, iż regulacja ta ma charakter nie tylko proceduralny, lecz także materialno-prawny, co oznacza, że odpowiedzialność ta ograniczona jest do szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez pięć wymienionych enumeratywnie gatunków (dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny) zwierząt łownych⁸.

Taka konstrukcja jurystyczna sprawia, iż ten materialno-prawny reżim odpowiedzialności jest identyczny pod względem prawnym i proceduralnym jak odpowiedzialność odszkodowawcza dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich wynikająca z ustawy Prawo łowieckie⁹. Tym samym problematyka ta dotyczy w głównej mierze szkód wyrządzonych przez dziki, ze szczególną preferencją upraw kukurydzy, ziemniaków i użytków zielonych. Stan ten niewątpliwie uwarunkowany jest dynamicznie rozwijającą się populacją dzików w naszym kraju- zarówno w obwodach łowieckich, jak i w zróżnicowanych strukturach ekosystemów, w tym na terenach ochronnych¹⁰.

2. Procedury szacowania i wypłaty odszkodowań

Niezależnie od faktu związanego ze statusem prawnym gatunków wyrządzających szkody, we wszystkich opisanych przypadkach organem odszkodowawczym jest Skarb Państwa. Jednak w wymienionych wcześniej odmiennych reżimach odpowiedzialności do szacowania stopnia i wielkości uszkodzeń szkód oraz wypłaty odszkodowań upoważnione są różne podmioty działające w imieniu Skarbu Państwa. W przypadku szkód wyrządzonych przez pięć gatunków zwierząt objętych ochroną (żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry) czynności te scedowane są na regionalną dyrekcję ochrony środowiska, właściwą ze względu na miejsce wystąpienia szkody, z ograniczeniem, iż na terenie parku narodowego procedury te prowadzi winna dyrekcja parku. Z kolei jeżeli chodzi o szkody

⁸ M. Goetel, *Zasady wynagradzania szkód wyrządzonych przez zwierzęta wolno żyjące*, „Cz. I OŚPiP” 2002, nr 4, s. 33-34.

⁹ M. Flis, *Procedura szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta w uprawach rolniczych*, „Biuletyn Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin” 2008, nr 248, s. 117-123.

¹⁰ M. Flis, *Wielkość szkód wyrządzonych przez dziki w uprawach rolniczych w obwodzie łowieckim polnym w latach 1999-2000 i 2008-2009*, „Biuletyn Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin” 2009, nr 254, s. 179-187; M. Flis, *Zmienność wielkości szkód wyrządzonych przez dziki w zróżnicowanych strukturach agrocenoz*, „Biuletyn Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin” 2010, nr 256, s. 193-204; M. Flis, *Szkody łowieckie w świetle uwarunkowań ekonomicznych i prawnych*, „Wieś i Rolnictwo” 2010, nr 4(149), s. 95-103; R. Kamieniarz, *Czas na redukcje*, „Łowiec Polski” 2010, nr 11, s. 18-22; M. Flis, *Wild boar population management vs. damage conditions in economical and social grasps*, „Annals of Warsaw University of Life Sciences – SGGW” 2011, No. 50, p. 43-50.

wyrządzone przez gatunki łowne występujące na terenach o charakterze ochronnym, to w przypadku parków narodowych i stref ochronnych zwierząt łownych (otuliny parku narodowego) za szacowanie szkód i wypłatę odszkodowań odpowiedzialne są służby parku narodowego. W przypadku rezerwatów przyrody procedury te winny być przeprowadzone przez organ sprawujący nadzór nad rezerwatem. Należy również zauważyć, że mogą wystąpić sytuacje, w których obszar rezerwatu przyrody może zostać włączony do obwodu łowieckiego, w myśl zapisów art. 26 pkt 1 ustawy Prawo łowieckie. Wówczas na terenie tym, będącym integralną częścią obwodu łowieckiego, jest prowadzona gospodarka łowiecka, a tym samym odpowiedzialność za szkody w uprawach i płodach rolnych czynione przez pięć wymienionych gatunków zwierzyny ponosi dzierżawca lub zarządca przedmiotowego obwodu łowieckiego.

Środki finansowe potrzebne na zaspokajanie potrzeb związanych z wypłatą odszkodowań pochodzą z budżetu państwa. Jednak sama ustawa o ochronie przyrody nie we wszystkich przypadkach definiuje źródło finansowania tego rodzaju zobowiązań. W przypadku zwierząt objętych ochroną gatunkową całość procedur, łącznie z wypłatą odszkodowań, spoczywa na uprawnionych do tego organach szacujących szkody, czyli regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska, a na terenach parków narodowych na dyrekcjach parków. W przypadku szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne posiadające status ochronny ze względu na miejsce bytowania ustawa jasno precyzuje, że środki te są zagwarantowane w budżecie parku narodowego (parki narodowe i strefy ochronne zwierząt łownych), a w przypadku szkód wyrządzonych przez tak zwaną zwierzynę rezerwatową pochodzą z budżetu regionalnej dyrekcji ochrony środowiska. Jedynym ograniczeniem w tym zakresie są rezerwaty włączone do obwodów łowieckich, gdzie środki na zaspokojenie zobowiązań odszkodowawczych pochodzą z budżetu dzierżawców lub zarządców tych obwodów, a ich szacowania dokonują upoważnieni przedstawiciele¹¹.

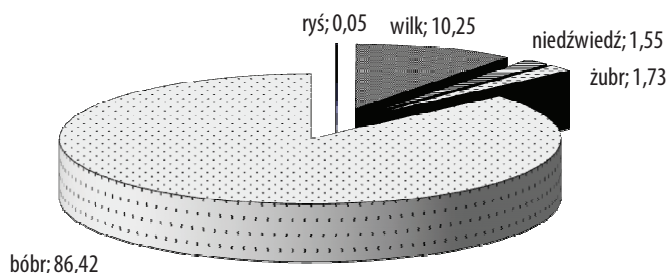
Celem zobrazowania w ujęciu ekonomicznym wielkości problemu, jakim są szkody wyrządzone przez gatunki posiadające status ochronny, w stosunku do których odpowiedzialność za wyrządzone przez nie szkody ponosi Skarb Państwa, wykorzystano wartości kwot wypłacanych odszkodowań. Z danych uzyskanych w Ministerstwie Środowiska wynika, iż w 2008 roku całkowita kwota odszkodowań wynosiła prawie 5,2 mln PLN. W 2009 roku kwota ta znacznie wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim i wynosiła prawie 7,5 mln PLN, zaś w 2010 roku łącznie wypłaconych zostało 6,1 mln PLN odszkodowań z tego tytułu. Pod względem struktury kwot wypłaconych odszkodowań zdecydowanie dominują odszkodowania wypłacane za szkody wyrządzane przez bobry, które stanowiły w ciągu ostatnich trzech lat od 81 do 92% łącznie wypłaconych sum (rysunek 1-3). Badania prowadzone na terenach wschodniej Polski, gdzie populacja tego gatunku osiąga najwyższe zagęszczenia, wykazały, iż w gospodarce

¹¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych. (Dz. U. nr 45, poz. 272).

rybackiej w malejącym szeregu niekorzystnego oddziaływania liczonego stratami ekonomicznymi bobry zajmują czwartą pozycję – po wydrach, kormoranach i czaplach¹². Ten niekorzystny stan, związany z rocznie rosnącymi zobowiązaniami za szkody wyrządzone przez bobry, jest powiązany bezpośrednio z dynamicznie rozwijającą się populacją tego gatunku. W ciągu ostatnich dziesięciu lat szacunkowe dane liczebności bobrów na terenie naszego kraju wskazują, że przyrost populacji wynosił ponad 180% i w 2010 roku stan liczebny szacowany był na prawie 69 tys. osobników¹³.

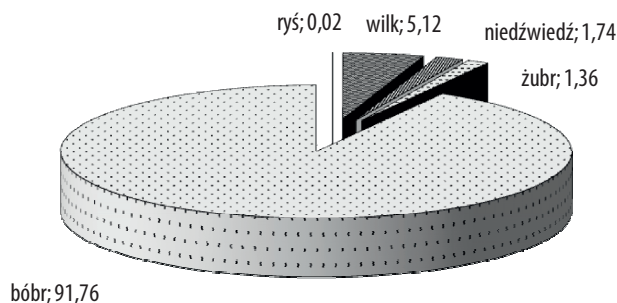
Rysunek 1

Struktura kwot wypłaconych odszkodowań za szkody wyrządzone przez 5 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową w 2008 roku [%]

Rysunek 2

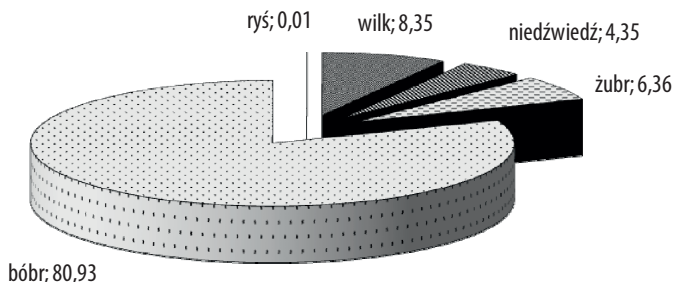
Struktura kwot wypłaconych odszkodowań za szkody wyrządzone przez 5 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową w 2009 roku [%]

¹² J. Klosowski, *Human-wildlife conflicts at pond fisheries in eastern Poland: perceptions and management of wildlife damage*, „European Journal of Wildlife Research” 2011, Vol. 57(2), p. 295-304.

¹³ *Informacje i opracowania statystyczne – Ochrona Środowiska*, GUS, Warszawa 2011, s. 37.

Rysunek 3
Struktura kwot wypłaconych odszkodowań za szkody wyrządzone przez 5 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową w 2010 roku [%]

W malejącej kolejności są kwoty odszkodowań wypłacanych za szkody wyrządzone przez wilki (około 5-10% kwot). Szkody wyrządzone przez żubry i niedźwiedzie w 2008 i 2009 roku stanowiły niewielki odsetek wypłacanych sum, a w 2010 roku znacznie wzrosły i stanowiły odpowiednio 4,4% i 6,4% łącznej kwoty wypłaconych odszkodowań.

Podsumowanie

Analiza obecnie obowiązujących rozwiązań prawnych w zakresie odpowiedzialności za różnokierunkowe szkody wyrządzone przez gatunki zwierząt objętych różnorodnymi formami ochrony skłania do wniosku, że jest ona odpowiedzialnością cywilną, rządzącą się niejako swoistymi regułami, niejednokrotnie odbiegającymi od tych wynikających z kodeksu cywilnego. Przyjęte rozwiązania prawne są dowodem na to, że Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za inne niż wskazane szkody i w tym zakresie w myśl zasady *lex specialis derogat legi generali* wyłączone są zasady odpowiedzialności odszkodowawczej wynikające z ogólnych zasad cywilistyki. Nie jest to odpowiedzialność na zasadzie kontraktu ani też deliktu, gdyż nie jest związana z jakimkolwiek umowami cywilnoprawnymi, jak również czynem niedozwolonym i jego sprawcą. Przedstawiona forma odpowiedzialności nosi zatem cechy odpowiedzialności ograniczonej, co wynika z faktu, iż odpowiedzialność ta nie obejmuje utraconych korzyści (*lucrum cessans*), a sprowadza się tylko i wyłącznie do szkód rzeczywistych (*damnum emergens*). Dodatkowo opisana forma odpowiedzialności nosi również znamiona odpowiedzialności obiektywnej, a nie absolutnej, co związane jest z pewnymi ograniczeniami przejęcia odpowiedzialności. Niemniej jednak poszkodowanym przysługują odszkodowania, przy czym ich dochodzenie niejednokrotnie stanowi dość żmudną drogę w zakresie ich uzyskania, a w sprawach spornych orzekają sądy powszechne. Z kolei sumy wypłacanych odszkodowań, będące odzwierciedleniem interakcji zwierząt na środowiska bytowania w po-

staci szkód, w ostatnich latach wykazują tendencję wzrostową. Pod względem wielkości kwot odszkodowań, będących odzwierciedleniem szkód, zdecydowanie dominują zobowiązania za szkody wyrządzone przez bobry. Stan taki niewątpliwie wynika z dynamicznego wzrostu liczebności populacji, a tym samym powszechności występowania i lokalnie wysokich wskaźników zagęszczeń tego gatunku.

W świetle przedstawionych rozważań należy zastanowić się nad prawnymi, jak również technicznymi aspektami szkód wyrządzanych przez gatunki objęte ochroną z mocy ustawy, głównie w ujęciu działań profilaktycznych. Działania te winny zmierzać do rozwiązania problemu dynamicznie rozwijającej się populacji bobrów. Oprócz różnokierunkowych inicjatyw związanych z ochroną upraw rolnych i leśnych, jak również kompleksów wodnych, konieczne jest uproszczenie procedur związanych z odstrzałem redukcyjnym tych zwierząt oraz usprawnienie możliwości podejmowania działań technicznych związanych z niszczeniem tam i żeremi, zwłaszcza w rejonach o wysokich wskaźnikach zagęszczeń tego gatunku. W przypadku odstrzału redukcyjnego konieczne wydaje się podejmowanie działań zachęcających do realizacji wydanych pozwoleń na redukcję, nawet poprzez wypłatę premii pieniężnych, z jednoczesnym stałym monitoringiem pozyskania w aspekcie dynamiki liczebności przy zrównoważonym pozyskiwaniu pewnej puli populacji tych zwierząt. Konieczna wydaje się w tej sytuacji również kontrolowana redukcja drapieżników wyrządzających szkody w pogłowie zwierząt gospodarskich, zwłaszcza w rejonach południowo-wschodniej i północno-wschodniej Polski, gdzie lokalne zagęszczenia są dość wysokie. Działania te, podobnie jak w przypadku bobrów, winny uwzględniać usuwanie zwierząt wyspecjalizowanych w atakach na zwierzęta gospodarskie, z jednoczesnym stałym monitoringiem dynamiki liczebności populacji.

Tego rodzaju inicjatywy w świetle idei zrównoważonego rozwoju prowadzić winny do ograniczania szkód, a tym samym i zobowiązań finansowych z tytułu rekompensat w postaci wypłacanych odszkodowań z sum budżetowych Skarbu Państwa. Jednocześnie stwarzałyby one możliwości stałego monitoringu populacji wymienionych gatunków i możliwości sprawnego podejmowania działań profilaktycznych prowadzących do ograniczania niekorzystnego wpływu zwierząt na środowiska bytowania. Tym samym prowadzić winny także do ewentualnej minimalizacji możliwej eskalacji konfliktów pomiędzy potencjalnymi poszkodowanymi i populacjami zwierząt niektórych gatunków, jak również, a może przede wszystkim pomiędzy organami odpowiedzialnymi za dokonywanie szacowań i wypłaty odszkodowań.